

Magdalena Dubis

„STAROSTA I PREZYDENT MIASTA W STRUKTURZE POWIATÓW GRODZKICH
I ZIEMSKICH”

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Słowa kluczowe: starosta, prezydent miasta na prawach powiatu, powiat ziemski, miasto na prawach powiatu

Tematem dysertacji są instytucje starosty oraz prezydenta miasta na prawach powiatu. Tło rozważań stanowi funkcjonowanie powiatów ziemskich i grodzkich oraz nierówność obu podmiotów. W pracy podjęto próbę weryfikacji tezy dotyczącej ewoluowania statusu prezydenta przy jednoczesnym braku jakiegokolwiek aktywności ustawodawcy w zakresie funkcji starosty.

Szczególną uwagę poświęcono niespójnościom w zakresie przyznawania starości statusu organu, czy funkcjonariusza publicznego oraz braku zgody, co do uznawania prezydenta miasta na prawach powiatu za starostę. W rozprawie poruszono także zagadnienie przenikania się obu wskazanych podmiotów w specyficznej symbiozie powiatu grodzkiego i ziemskiego. Skupiono także uwagę na politycznym wymiarze wykonywania obu funkcji, zwłaszcza w kategoriach ich przywództwa lokalnego.

Celem, kompleksowej prezentacji roli starosty i prezydenta miasta w rządzeniu powiatami grodzkimi i ziemskimi dysertację wzbogacono uwagami dotyczącymi specyficznej sytuacji niewielkiego byłego miasta wojewódzkiego – Krosna.

W konsekwencji w opracowaniu dokonano wieloaspektowej analizy uwarunkowań procesu wykonywania funkcji starosty oraz prezydenta miasta na prawach powiatu, określono istotę i specyfikę instrumentów jakimi mogą posługiwać się te podmioty.

Powyższe rozważania zostały przedstawione we wstępie, sześciu rozdziałach oraz zakończeniu. Sedno pracy stanowią rozdział drugi, trzeci i piąty. Każdy z rozdziałów zawiera syntetyczne podsumowanie treści i rozważań.

Rozdział I zatytułowany Specyfika i istota konstrukcji powiatów grodzkich i ziemskich stanowi wprowadzenie. Obejmuje historyczne, polityczne i prawne wątki związane z kształtowaniem się powiatów grodzkich i ziemskich. W tym rozdziale szczegółowo omówiono specyfikę obu powiatów przez pryzmat ich ustroju, zadań i organów.

Kolejny - II rozdział opatrzony został tytułem *Zadania starosty w powiecie ziemskim*. Stanowi on szeroką analizę konkretnych ról, jakie ustawodawca zastrzegł dla starosty na gruncie polskiego systemu prawa administracyjnego, prawa cywilnego oraz prawa pracy. Podjęto także próbę skatalogowania okoliczności, które przesądzają o postrzeganiu starosty jako lidera lokalnego.

Zadania prezydenta jako organu miasta na prawach powiatu były przedmiotem rozważań zawartych w rozdziale III. W rozdziale tym poddano pod rozważania ewolucję rozwiązań legislacyjnych, które miały wpływ na umocnienie pozycji omawianego podmiotu. Zwrócono uwagę, na odmienności i podobieństwa w stosunku do starosty. Podjęto też próbę rozstrzygnięcia czy prezydent miasta jest rzeczywiście starostą powiatu grodzkiego.

W kolejnym - IV rozdziale, pt. *Starosta i prezydent jako podmioty nadzorujące (kontrolujące) oraz nadzorowane (kontrolowane)* dokonano charakterystyki obu podmiotów, jako tych które same sprawują nadzór i kontrolę oraz są poddani tej kontroli i nadzorowi. Sporo uwagi poświęcono zasadom kontroli zarządczej w kontekście efektywnego zarządzania. Rozdział ten stanowi także analizę sytuacji, w jakiej może znaleźć się starosta (prezydent miasta) w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu.

Rozdział V dysertacji opatrzony tytułem: *Formy działania podmiotów wykonujących funkcje starosty i prezydenta miasta na prawach powiatu na przykładzie funkcjonowania powiatów krośnieńskich w V kadencji* rozpoczęto od wskazania ogólnie przyjętego podziału prawnych form działania administracji i przyporządkowania go działalności obu omawianych podmiotów. Rozważania w tym rozdziale dotyczyły zatem funkcji aktów normatywnych stanowionych przez omawiane podmioty w sferze wewnętrznej, specyfiki wydawanych aktów administracyjnych, zawierania porozumień administracyjnych, umów cywilnoprawnych, działalności społeczno-organizatorskiej oraz stosowanych przez starostę czynności materialno-technicznych.

Ostatni - VI rozdział, zatytułowany *Samorząd powiatowy miasta Krosna w opinii władz, urzędników i mieszkańców*, stanowi pogłębioną analizę społeczno-polityczną Miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego. Wykorzystując dostępne dane statystyczne i dostępne publikacje skupiono się na oddaniu specyficznej sytuacji obu powiatów. W rozdziale przedstawiono opinie uzyskane od byłych i obecnych samorządowców, mieszkańców miasta oraz powiatu i urzędników zatrudnionych w tych urządach. Uwzględniono uwagi dotyczące nowelizacji k.p.a. następnie wskazano metodologię badania, grupę respondentów oraz same wyniki badań

W podsumowaniu wskazano, iż cele rozprawy starano się osiągnąć sukcesywnie w drodze: rozważań teoretycznych, przeprowadzenia wywodu teoretyczno–empirycznego czy też wyłącznie w drodze badań empirycznych. Dokonano także próby stworzenia katalogu systemowych rozwiązań legislacyjnych, odpowiadających na postulat zwiększenia spójności regulacji. Zaaprobowano niektóre ze zmian wprowadzonych w zakresie procedury administracyjnej.